

Koronatiltak for barnehager og skoler

Regjeringen har besluttet å heve det nasjonale tiltaksnivået i barnehager og skoler. Fra torsdag 16. desember må barnehager, barneskoler, SFOer og ungdomsskoler drive på gult nivå. Videregående skoler og voksenopplæringen må drive på rødt nivå.

NYTT

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 14.12.2021

Tiltakene gjelder i minimum fire uker fra torsdag 16. desember.

Lokale helsemyndigheter i kommuner med mye smitte kan vurdere om det er behov for rødt tiltaksnivå. Skoler og barnehager som allerede er satt på rødt nivå lokalt, beholder det røde nivået. Barneskoler, ungdomsskoler og barnehager må være beredt til raskt å gå over til rødt nivå.

Se smittevernveiledere for barnehage og skole.

Det er viktig at barn og unge får et best mulig tilbud, med mest mulig tilstedeværelse i barnehage og skole. Hvis det er nødvendig av smittevernhensyn, kan kommunen redusere åpningstidene eller antall barn og elever som er til stede samtidig. Hvis tilbudet reduseres, er det regler for hvilke elever og barn som likevel skal ha et tilbud på skolen eller i barnehagen.

Det er også regler for når elever har rett på opplæring hjemme, og kravene som gjelder for denne opplæringen.

Når har elever rett på opplæring hjemme?

Tilbud til barn og unge med særlige behov

Denne informasjonen ble sist oppdatert 13. desember 2021.

Dersom barnehagen eller skolen må stenge eller redusere åpningstidene, må barnehageeier og skoleeier sørge for et tilbud til barn og unge med særlige behov.

Den enkelte barnehage og skole må gjøre konkrete og individuelle vurderinger av hvem som bør få dette tilbudet. Momenter i denne vurderingen kan være om de for eksempel har fysiske eller psykiske funksjonshemminger, er omfattet av tiltak fra barnevernet eller andre hjelpetiltak. Samarbeid med hjelpetjenestene kan være viktig her.

Det er ekstra viktig at barnehager og skoler følger opp og prioriterer oppfølging av utsatte barn og unge, siden de allerede har mistet mye av det tilbudet de har behov for.

Hvis barnehagene reduserer åpningstiden, skal de likevel tilby barn med særlige behov opphold utover den åpningstiden de har lagt opp til. Hvis skolene har delvis hjemmeundervisning, skal likevel elever med særlige behov få undervisning på skolen. Hvor omfattende tilbudet skal være, må vurderes konkret i de enkelte tilfellene.

Skolene må følge opp elever med særlige behov, og dette gjelder særlig elever med vedtak om for eksempel spesialundervisning eller særskilt språkopplæring. I tillegg må skoleeier fremdeles sørge for å ha gode rutiner for å følge opp elever med bekymringsfullt fravær og elever som ikke får tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

[Les mer om oppfølging av barn og unge med særlige behov](#)

Tilbud når foreldre har kritisk samfunnsfunksjon eller virksomhetskritisk oppgave

Denne informasjonen ble sist oppdatert 28. april.

Hvis barnehagen eller skolen er stengt eller delvis stengt skal de gi et tilbud til barn under 12 år som har foreldre i kritiske samfunnsfunksjoner eller virksomhetskritiske oppgaver. Det er

tilstrekkelig at én foreldre arbeider i kritisk samfunnsfunksjon for å få tilbud.

Barnehagen og skolen skal vurdere tilbudet til barnet ut fra forelderens behov for å kunne ivareta den kritiske samfunnsfunksjonen.

- [Les mer om hvem som har rett på tilbud på skolen og hvilke krav som gjelder.](#)
- [Les mer om hvem som har rett på et tilbud i barnehagen og hvilke krav som gjelder](#)

Behov for tidligere juleferie

Skole

Dersom skoleeier har behov for å starte juleferien tidligere, kan de løse dette ved å gjøre justeringer i skoleruta.

Opplæringsloven § 2-2 for grunnskole og § 3-2 for videregående opplæring pålegger skoleeier å fastsette skole- og feriedager lokalt (skoleruta) i form av en lokal forskrift. Dersom skoleeier ønsker å justere semesterets lengde må de derfor endre den lokale forskriften. Skoleeier må sørge for at den opplæringen som ikke gjennomføres fordi skoleruta endres tas igjen, slik at elevene får den samlede opplæringen de har krav på.

Det er viktig at foreldrene, særlig i grunnskolen, får informasjon om endringer i skoleruta så tidlig som mulig, slik at de får mulighet til å gjøre justeringer i egen ferieavvikling.

Styret ved friskoler kan og vedta å endre skoleruten når dette er begrunnet i forhold som har med koronasituasjonen å gjøre.

Barnehage

Hvis barnehageeier har behov for å starte juleferien tidligere, må dette gjøres i samråd med foreldrene.

Det å stenge barnehagene tidligere enn planlagt er et svært inngripende tiltak for barn og foreldre. Barnehageeier skal vurdere hva som er barnets beste for samtlige barn i barnehagen når stenging vurderes, jf. barnehageloven § 3 siste ledd. Her må det særlig tas hensyn til at noen barn er sårbare og har et særlig behov for å være i barnehagen, mens andre barn har foreldre som ikke kan være hjemme utover vanlig ferieavvikling. For å kunne gjøre en god barnets beste-vurdering, må samtlige foreldre i barnehagen gis anledning til å bli hørt.

Informasjon om barnehagens lukking i ferie og åpningstider er opplysninger av betydning for

foreldrenes forhold til barnehagen og skal derfor stå i barnehagens vedtekter, jf. barnehageloven § 8. Hvis barnehageeier skal endre når barnehagen holder lukket i forbindelse med ferie i vedtektene, skal barnehageeier sørge for at dette legges frem for foreldrerådet og samarbeidsutvalget, jf. barnehageloven § 4 siste ledd.

Barnehageloven regulerer ikke kontraktsvilkårene mellom foreldre og barnehageeier. Om tidligere stengning vil være et brudd på avtalene mellom barnehagene og foreldrene, må vurderes konkret ut fra hver enkelt avtale og etter alminnelige kontraktsrettslige prinsipper. For å unngå mulige avtalebrudd oppfordrer vi barnehager som vurderer å stenge tidligere til å gå i dialog med foreldrene for å bli enige om ferieavviklingen.

Unntak fra fraværsreglene

Denne informasjonen ble sist oppdatert 5. november 2021.

Unntaket fra fraværsreglene forlenges, og vil gjelde for hele skoleåret 2021 - 2022. Elever som har fravær av helsegrunner, skal slippe å gå til fastlegen for å få dokumentert fraværet. Elever under 18 år må likevel legge fram bekreftelse fra en forelder, mens myndige elever kan legge fram egenmelding.

Fravær av helsegrunner omfatter alt helserelatert fravær, blant annet sykdom og skade, testing/karantene eller isolasjon. Ved luftveissymptomer og sykdomsfølelse oppfordres elevene til testing. Dersom eleven legger fram bekreftelse fra en forelder eller egenmelding, skal fraværet:

- ikke føres som fravær på elevenes vitnemål og kompetansebevis i grunnskolen og videregående skole
- unntas fraværsgrensen

[Les mer om det midlertidige unntaket fra dokumentasjonskravet.](#)

Skoleeiers ansvar

Denne informasjonen ble sist oppdatert 24. november 2021.

Det er viktig at skoleeier har gode internkontrollrutiner for å sikre at skolene har en praksis som er i tråd med regelverket. Dette innebærer at skoleeier må følge opp hvordan skolene

gjennomfører opplæringen og hvordan skolene jobber med skolemiljøet.

Skoleeier har ansvaret for at skolene har gode rutiner for å identifisere elever med bekymringsfullt fravær og elever som ikke får et tilfredsstillende utbytte av opplæringen. De må også følge opp at skolene legger til rette for at barn og unge får en god overgang mellom barnehage og skole og videre i skoleløpet.

Skoleeier må etterspørre informasjon fra skolene om hvordan de følger opp elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø. I tillegg må skoleeier følge opp hvordan skolene ivaretar elever med rett til spesialundervisning. De må også påse at skolene har rutiner for å fange opp elever som av andre grunner ikke får et tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

Du kan lese mer om kravet til internkontroll her. I tillegg bør skoleeier særlig følge opp skolenes bruk av kompenserende tiltak for å sikre at elevene får et best mulig opplæringstilbud fremover.

Tiltak for å kompensere for tapt læring og progresjon

Regjeringen har gitt ekstra midler til kommunene for å kompensere for konsekvensene av pandemien. Disse midlene kan skoleeier bruke for å gjennomføre tiltak. Forslag til ulike tiltak kan være:

- Styrke laget rundt elevene
- Øke tiden til kontaktlærerrollen for å sikre at alle er inkludert i skolehverdagen.
- Identifisere og følge opp elever med stort faglig og sosialt læringstap
- Ekstra timer til elever som har behov for det
- Sikre gode vikarordninger
- Sikre grunnleggende språk-, lese- og skriveopplæring, forsterket svømmeopplæring og forsterket språkopplæring for minoriteter
- Forsterke tilbud til elever som ikke får læreplass

Rapporten "Skolen etter koronapandemien" belyser de viktigste sosiale og faglige utfordringene skolene nå står ovenfor.

Testing

Regjeringen har allerede anbefalt at kommunene fortsetter med jevnlig testing i skoler med høyt smittetrykk. Jevnlig testing er et effektivt virkemiddel for å redusere smitte blant elever. Testing er mer effektivt enn bruk

av kontaktreducerende tiltak i skolene, fordi det fanger opp smitte uavhengig av hvordan og når barna blir smittet. Det er lokale helsemyndigheter som har ansvaret for gjennomføring av testing.

ENDRET 14.12.2021

Barn er unntatt smittekarantene

Fra 15. desember skal alle nærkontakter i smittekarantene, og det blir felles regler for karantene uavhengig av virusvariant. Det er samtidig innført et unntak for barn og unge under 18 år. De skal kun i smittekarantene dersom de bor sammen med eller er tilsvarende nære den smittede.

[Les mer på regjeringen.no.](#)

Grunnleggende smittevernråd

1. **Syke personer skal ikke være på skolen, i barnehagen og i SFO.** Det aller viktigste smitteverntiltaket er at syke personer holder seg hjemme.
2. **God hygiene.** Hostehygiene er viktig for å begrense dråpesmitte, mens håndhygiene er viktig for å hindre kontaktsmitte.
3. **Godt renhold.** Godt renhold forebygger kontaktsmitte.

Barn, elever og ansatte med nyoppståtte luftveissymptomer og/eller sykdomsfølelse skal ikke møte i barnehage, skole eller SFO, selv om symptomene er milde. Dette gjelder også vaksinerte. Etter gjennomgått luftveisinfeksjon kan barn gå i barnehage og skole når de er i bedring og tilbake i sin vanlige form, og har vært feberfri i minst 24 timer, uavhengig om test er tatt. Man kan komme tilbake selv om man fortsatt har restsymptomer som rennende nese eller hoste.

Smittevernmyndighetene anbefaler at personer med luftveissymptomer tester seg. Personer som får påvist korona skal isolere seg.

[Flytskjema: Hvordan forholde seg til nyoppståtte luftveissymptomer \(FHI\)](#)

[Karantene og isolering \(FHI\)](#)

[Testing av voksne \(FHI\)](#)

[Testing av barn \(FHI\)](#)

Rammene i regelverket for barnehage- og skoletilbudet

Barnehageloven og opplæringsloven åpner ikke for å stenge eller begrense barnehage- eller skoletilbudet. Smittevernloven og covid-19-forskriften gir unntak fra dette. [Du kan lese mer om muligheten for å stenge eller](#)

begrense barnehage- og skoletilbudet i veiledningen vi har skrevet til statsforvalterne.